

VIROLET

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'EN PATUFET

EL GRA

Al pobre senyor Julià
li ha sortit un mal gra

i en tal lloc li ha aparegut
que no pot està assegut.

La rascadeta més fina
li fa veure la padrina

si alguna cosa s'escapa
el pobre home és qui l'atrapa

i no falta un noi dolent
que li tira expressament.

L'home està tan esverat
que a un senyor ha trepitjat

justament aquell senyor
te mal geni del pitjor

prô amb el cop que li ha donat
el mal gra li ha rebotat

i en lloc de mostrar-se olès
encara li diu: Mercès!

Una història en una cartera

Text d'en JOAQUIM FECIT

Dibuixos d'en MIRET

Mr. Forton no trigà en s'empatitzar amb l'eixerit Martinet i com que la gota no el deixava tranquil, li delegava algunes diligències i com que el noi ho feia molt bé, de mica en mica li anava confiant nous serveis. Una carta que arribà a les seves mans li cridà l'atenció i en tragué còpia per veure si li servia per aclarir l'assumpte que tan l'obsessionava.

Un cop a casa, amb calma estudià la carta que deia dit en poques paraules,

les, així: «Moore: Es qüestió de donar aviat un cop de cap, la vaca ens fugirà de les mans! Hauríem fet un bonic paper!.. Adéu jefatural!.. Forton»

Altres cop a vacal exclamà Martinet... Adéu jefatural?.. això podria ésser un afer de policia que en cas de reeixir valdria un ascens a Forton?.. De seguit comunicà les seves observacions a Ventura, el qual lligà uns extrems amb altres, perquè ell per la seva part a casa Harrison, també havia

no at moviment i havia collit alguna paraula. El que li havia cridat l'atenció era que totes les adreces i visites que tenien relació amb Harrison, eren cases de cine o de Radiotelefonía. Al cap de dos dies més, Ventura logrà concretar una suposició a base de noves dades que havia recollit.

La famosa vaca, era un aparell de cine combinat amb radiodifusió, que permetia transmetre el cine a domicili. Es tractava de vendre l'invent a una

casa americana de les més fortes, la «Paravall Pictures» i com que el president es trobava a Barcelona aquella temporada, aquí vingué a trobar-lo Harrison. Llavors Ventura digué a Mr. Harrison que per casualitat havia lograt interceptar una carta de Forton (que fou la iniciadora de l'aventura de Martinet i Ventura) la qual li entregà. Harrison es mostrà molt sorprès que Ventura tingués aquella carta (era la còpia) i en llegir el contingut exclamà:

mà: — Miserables!.. volien robar-me l'invent!.. però no hi haureu estat a temps!.. Abraça a Ventura molt excitat, dient-li: Tu m'has salvat!.. però no te'n penediràs. I li explicà exactament de què es tractava. Harrison, després de molts assaigs infructuosos, després d'esmerçar molts mils dòlars, fins a extingir la seva petita fortuna, havia lograt dur a terme el seu invent.

Moore era un seu amic que valent-se de la confiança, havia intentat reco-

llir dades per a passar-li al davant a vendre l'invent. Mai n'havia tingut la certesa, però ara amb aquesta carta en tenia l'evidència. Forton era un afiliat a una complicada banda de timadors i l'ascens de què parlava era dins de la dita associació.

Moore que amb les seves manyes havia lograt darrerament l'antiga confiança de Harrison, li havia fet creure que havia trobat un comprador per l'invent, que li pagaria més que la

«Paravall Pictures». Si no arriba a ésser per Ventura, hauria caigut en el parany. Els bitllets amb què l'haurien pagat, segurament haurien estat falsos proporcionats per Forton. Ara ho veia ben clar en el parany que havia estat a punt de caure. Harrison, telefonà de seguit a la policia, la qual es posà ràpidament en moviment, uns quants agents s'amagaren darrera el biombo. Telefonà a Moore dient-li que

vingués, que estava ja decidit a vendre-li l'invent tota vegada que la «Paravall» no li donava més que dos milions i el cinc per cert de l'explotació. Moore hi acudí i fou allí mateix detingut.

La policia al mateix temps capturava a casa seva a Forton i Martinet.

Ventura demostrà la innocència de Martinet i explicà la seva participació principalíssima en l'afer. La «Paravall»

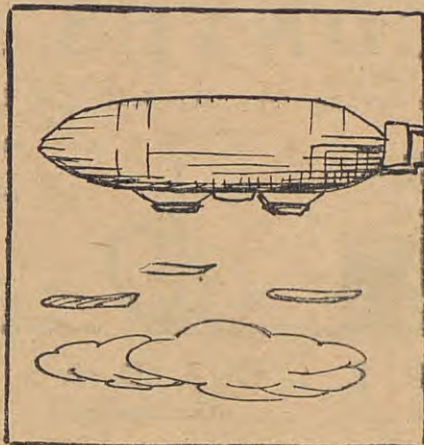

comprà en autèntica moneda l'invent a Harrison per la quantitat sabuda. Abans d'entornar-se'n a Amèrica, Harrison obsequià els nostres amiguets amb deu mil duros a cada un i amb la promesa de la casa «Paravall» d'un lloc important en la seva companyia, quan s'implantés l'invent a la nostra ciutat. No en vulgueu més de felicitacions per la gesta de Martinet i Ventura.

AL POL NORD

Dibuixos d'En CORNET

per En GUILLEM D'OLORÓ

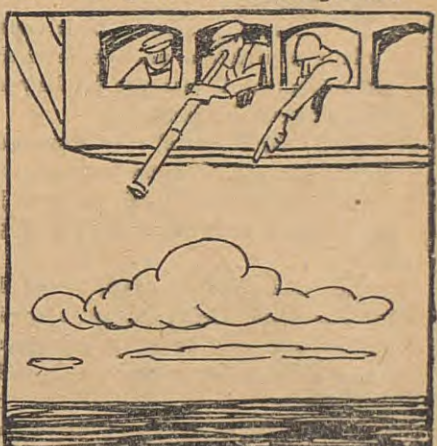
Quan va córrer la nova que la Societat de Savis Retirats preparava una expedició a les terres polars, foren molts els qui lloaren la decisió d'aquells herois de la ciència i molts més els que digueren que els Savis Retirats anaven a repoblar aquelles platges en substitució de les fogues.

nou avís del president de l'expedició hi havia soroll pels carrers fins que les autoritats decidiren pregar atentament a la Societat de Savis Retirats que se'n anés ben aviat al Pol.

El viatge es feia en dirigible; un magnífic aparell Zeppelin davant del qual els coneguts fins ara semblaven *caliquenys* davant d'un havà legítim. Tot el poble contemplà la llarga

filera de Savis Retirats entre els quals els més notables eren el cèlebre doctor Metzina, n'Octavi Quadros, professor de matemàtiques; en Simplicí Antípoda, professor de Geografia; Mr. Pierre d'Os, inventor dels discos quadrats per a gramofon, i en Fredollic Ventosa, professor de Meteorologia.

De parella en parella anaven entrant al dirigible i no faltà algun bro-

mis a que cridés: — Noé, on és? — Però els savis, sense fer cas dels crits de la multitud, acabaren d'ocupar l'aparell i aquest s'engegà en direcció al Pol.

El majestuós vehicle aeri començà per ficar-se en una espessa boira, ço que féu dir als que ho contemplaven que per fi els savis havien anat a escampar la boira. En canvi, el professor Simplicí Antípoda, envià des

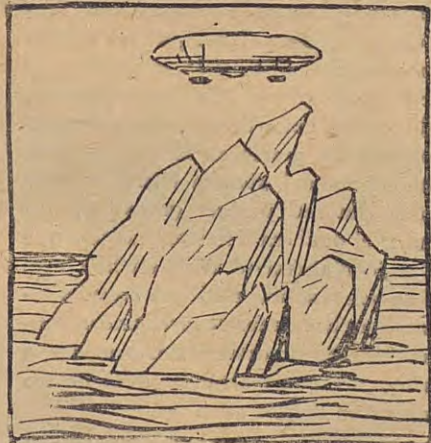
del dirigible un ràdiograma al seu òptic reclamant danys i perjudicis perquè el vidre de les seves ulleres s'era tornat esmerilat.

Quan van eixir de la boira ja estaven en alta mar, però com que ell encara estaven més alts, l'alta mar la veien baixa. En Pierre d'Os, amb un telescopi prodigiós, anava mirant amb atenció si veia algun rap. — I per què

el vol el rap? — li digué el Dr. Metzina. — Perquè m'agrada molt, i si caiguéssim i ens moríssim, voldria haver menjat rap abans del R. I. P.

Ara l'aparell volava damunt d'uns icebergs, i en Simplicí Antípoda, especialista en geografia, explicava als seus companys de viatge les particularitats d'aquestes muntanyes de glaç.

— I jo tinc — acabà dient — un pro-

jecte que m'ha de procurar molt diner i arruïnara les fàbriques de gel. Consisteix en posar motor a un iceberg i conduir-lo a port per vendre el gel a la menuda.

— I què en farà la menuda del gel? — preguntà n'Octavi Quadros badant com sempre. Els altres varen riure.

Però la rialla se'ls glaçà als llavis en veure un nou iceberg enorme, cap al qual el zeppelin queia ràpidament. El capità explicà cridant que el fred d'aquella massa de gel havia glaçat l'oli dels motors i aquests no funcionaven. Aviat caigueren damunt la muntanya de gel i s'haurien mort a no

ésser per la feliç casualitat que van caure de cap, que era allò més dur que tenien. Cap savi no es queixà, però el gel esqueixà la coberta del dirigible el qual començà a cremar-se com també el capità, que no el tenia assegurat.

(Seguirà)

CONTES ARABICS

ADAPTATS PER JOAN GOLS

AMB IL·LUSTRACIONS

DE JOAN G. JUNCEDA

UNA COMPLICADA HISTÒRIA

(Continuació)

Va'g estar molts dies entre la vida i la mort; finalment la meua resistència física triomfà i entrí en franca convalescència.

Un entrà a la meua cambra una velleta respectable, la qual s'asseguè en un coixí al capçal del meu llit, començà a aconsellar-me i quan quedàrem sols em digué:

— Fill meu, jo sé molt bé la causa de la teua malaltia, però és necessari que em donis tota mena de detalls perquè jo pugui ajudar-te.

Jo li vaig contar el meu enamorament i ella em prometé fer passos i parlar a la noia, la qual, tal com jo havia pensat era filla del Cadí de Bagdad.

La bona vella era molt amiga de les dones del Cadí i entrava i sortia de l'harem com de sa pròpia casa. Aneu a saber les raons que la veia degué donar a la que m'havia enamorat; la qüestió és que l'endemà vingué i em digué:

— Apa, ja pots donar-me una bona recompensa!

— Què dius ara, bona àvia! — li diguí jo, foll d'alegria.

— He parlat amb la bella adolescent i amb sa mare i per fi han concedit de rebre't demà divendres a l'hora de la preguera, mentre el Cadí serà a la mesquita.

Imagineu-vos la impressió que degueren produir-me aquelles paraules! Vaig agafar una bossa plena de dinars d'or i la vaig donar a la que em portava la salut i la felicitat. Vaig passar el rest de la diada amb un estat tal d'excitació i nerviositat que no sabia el que em passava. En tota la nit no poguí cloure les parpelles...

L'endemà, molt abans de l'hora assenyalada vaig enviar a cercar un barber perquè m'afaités la cara i el cap i em deixés ben arreglada la fantasia (1) i vaig encarregar al criat que hi anàs, que curés de que el barber fos un home de mà lleugera, prudent i discret, mòdic de paraules i de curiositat, per tal que no em carregués el cap amb sa xerramegueria, tal com fan la majoria dels d'aquell gremi.

I el barber que em portà fou aquest maleït que teniu ací, al davant vostre!

Tantost entrà a la meua cambra em desitjà la pau i jo vaig tornar-li el salut. Immediatament prengué la paraula i digué:

— Que Al·lah dissipí ben lluny de tu tota tristesa, tota pena, tota angoixa, tot dol i tota adversitat!

— Que Al·lah exalci els teus desitjos ten per a mi com per a tu mateix! — li responguí jo.

— Vet ací que jo t'anuncio, mon amo i senyor la bona nova del retorn de les forces i de la salut a tu; puix que has de saber que jo no sols sóc un barber com no podries trobar-ne altre de mà tan lleugera i tan destra, sinó que, de més a més, sóc metge expertíssim, astròleg perspicaç i matemàtic sapient!

— Bon Barber — li responguí jo; — jo només t'he enviat a cercar perquè m'afaitis i res més.

(1) Floc de cabell que es deixen els àrabs solter a un costat del cap.

— Ah, mon amo i senyor! — féu ell. — Però has de saber que ja una profunda amistat m'unia amb aquell que en vida fou el teu bon pare (que Al·lah el tingui al seu davant, voltat de la seva infinita misericòrdia); i, per tant, jo vull continuar en tu l'obra de protecció que en ell vaig començar!...

Jo estava nerviós que ja quasi no m'aguantava, perquè veia que l'hora d'anar a veure la meua enamorada s'atansava.

— No necessito per res la teua protecció! — li diguí ja quasi perdent la paciència. — M'esperen i no tinc temps per perdre escoltant la teua xerrameca! Afaita'm i vés-te'n enhorabona!

— Gràcies! Ja veig que els bons desitjos que sempre tingué ton pare per mi, es perpetuen a través del temps per mitjà del seu fill. Jo vull agrair-t'ho com mai podràs recompensar-m'ho i ara mateix a començar fent el teu horòscop!...

I tragué un astrolabi de set costats; l'obrí, eixí al mig del pati, aixecà solennialment el cap envers el sol, examinà l'astrolabi, i tornà a entrar exclamant:

— Tu deus saber que aquest dia d'avui, divendres, és el desè del mes de Safar de l'any set cents seixanta tres de l'Hègira del nostre sant Profeta (que sobre ell estiguin les millors pregueres i la pau!). Jo sé per la ciència dels nombres, que aquest sant dia d'endres coincideix exactament amb el moment precís en el qual es fa la conjunció del planeta Mirrik i el planeta Hutaret, per set graus i sis minuts; el qual em demostra no sols que l'acció d'afaitar-te avui serà ben fusta i de bon auguri, sinó que aquesta visita que has de fer després tindrà conseqüències importantíssimes a la teua vida, les quals seran a mida de tots desitjos i del teu gust!

— Maleït barber del d'ableee!! — vaig exclamar indignat fent un crit que devia cir-se de tot el veïnat. — Afaita'm i vés-te'n de la meua presència! Faig tard i he de maleir els ossos

teus i els de la teva nissaga!... Xerraire!!

— Oh, mon amo i senyor! Em dius xerraire! Bé es veu que em coneixes poc: Has de saber que de tots els fills del meu pare, jo sóc l'únic que ha merescut del poble el nom de El-Samet (2), a causa de la meua manca de loquacitat!

Perduda la paciència i quasi foll d'ira, vaig cridar als meus esclaus i els hi vaig ordenar que llencessin aquell home a empenyes fins al carrer.

— Ah, mon amo i senyor! — feia ell tot anant-se'n. — Que malament pagues el favor que jo et faig! No obstant jo vull seguir el precepte d'Al·lah de tornar bé per mal i, encara que em llencis de ta casa jo vetllaré per la teva prosperitat!

Quan el vaig perdre de vista vaig fer profund sospir, com aquell qui surt d'un terrible pesombre; em vaig arreglar i vaig eixir sense afaitar-me, a tota pressa puix que ja quasi era l'hora de la cita. Tantost vaig ésser al carrer vaig oir la veu dels muetzins que des dels minarets de la mesquita cridaven els creients a la preguera del migdia.

En arribar a la porta de la meua amada em vaig girar enrera: El maleït Barber s'havia amagat i quan jo vaig eixir de casa ell em seguí per veure a on anava. Tot indignat li vaig ensenyar els punys i em vaig ficar a dins de la casa.

Amb prou feines havia tingut temps de dir a la meua amada com estava jo d'enamorat d'ella i els meus desitjos de fer-la la meua muller quan percebérem la remor que feia la gent que s'ha-

via deturat al davant de la porta de l'harem: Era el Cadí i el seu seguici que tornaven de la preguera.

La seva muller em tranquil·litza:

— No temis; — em digué. — El meu marit, en tornar de la mesquita mai no entra a l'harem i de cop ja se'n va al seu departament.

Però aquell dia, per la meua desgràcia Al·lah volgué que una jove esclava mereixés un càstig, i el Cadí, tantost entra, començà a fuetejar-la de tal manera que ella xisclava i plorava tan fort que es sentia des del carrer. Aleshores un dels esclaus negres de la casa intercedí per ella al Cadí i aquest s'irrità amb el negre i el bastonejà amb

— Auxiliiii! Favooooor! Socooooors!.. Que hom assassina el meu amo i senyor estimaaat!.. — i plorava a llàgrima viva i s'esquinçava les vestidures i s'omplia el cap terra en senyal de dol.

Mentrestant ja havien aparegut garrots i algú ja havia proferit crits subversius, quan el Cadí percebé el tumulte i eixí al carrer:

— Què hi ha, bona gent? — preguntà amable.

— Sou vos qui ha assassinat el meu amo i senyor! — li feu el Barber.

— Però, qui és el teu amo i senyor? I on va i d'on ve? I què ha fet perquè ja l'hagi matat?

— Ah, maleït Cadí! — responia el Barber. — No cal que facis l'orni! Massa saps tu i ara ho vull repetir per-

què tothom se n'enteri, que el meu amo ha entrat al teu harem per festejar la teva filla que està tan enamorada d'ell com ell d'ella. I massa saps tu que ara l'has arreplegat a dins i l'has bastonejat de tal manera que el deus haver deixat moribund! Ja pots, doncs, donar-te bona manya de tornar-nos-el sà i salvat si no vols que anem a reclamar-lo al mateix Califa o que entri jo mateix a alliberar-lo!

— Aquest home és un impostor! — feu el Califa confós i avergonyit. — I en prova de què menteix l'autoritzo a què entri al meu harem i alliberi aquest amo i senyor seu del qual ens parla!

Jo havia assistit a aquesta escena amagat al darrera la finestra i en oir que el Cadí autoritzava l'entrada del maleït Barber, vaig curar de cercar una fugida, però fou inútilment. Aleshores, la

filla del Cadí em mostrà una gran caixa: La vaig obrir, m'hi vaig ficar i em vaig tancar per la banda de dins.

El Barber furetejà tota la casa sense poder-me trobar fins que, per fi, es fixà en la caixa, se li acudí que jo era a dins i sense pensar-s'hi gens va, se la carrega al coll i fugí cap al carrer.

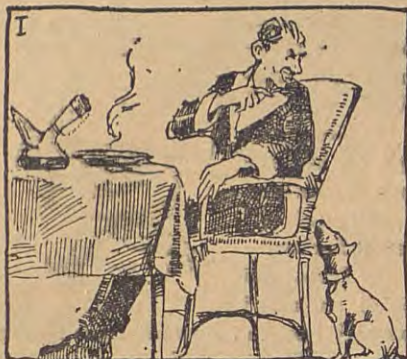
(Continuarà)

tanta fúria que el pobre esclau feia uns bramuls que encara es sentien de més lluny.

Tot el veïnat eixí a les finestres i miralls, i al carrer s'hi aplegà una munió de gent enorme. El Barber de les meves desgràcies volgué creure que era jo qui havia estat arreplegat pel Cadí i castigat per ell i eixí al mig de la gent i començà a cridar amb totes ses forces:

LES ABELLES GUARDIANES

I
Aquest és don Telesfor
distingit apicultor
que amb l'art de cuidar l'abella
ha reunit en pocs anys
amb força penes i afanys
una fortuna molt bella.

II
Com que no creu en banquers
ha amagat els seus diners
en una caixa blindada
i s'ha inventat un sistema
per tal de no haver de témer
que mai li sigui robada.

III
La porta del cofre fort
té una cadena que amb l'hort
comunica d'amagat
i amb un rusc va connectada
per tal que amb una estravada
el rusc pugui ésser tombat.

IV
En les tàpies del jardí
fa un forat el seu veí
que hi passa força justet
i una nit que no fa lluna
cap allà al toc de la una
s'hi fica tot satisfet.

V
Ja arriba davant la caixa
es treu eines de la faixa
i comença a treballar.
La caixa no és complicada,
amb poca feina és badada
i comença a embutxacar.

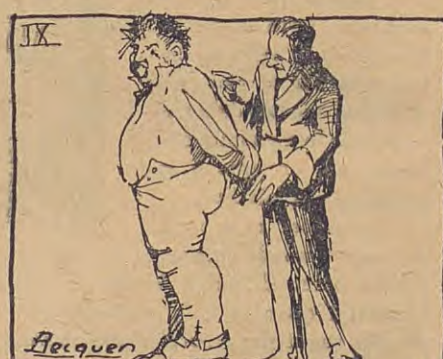
VI
Prô el mecanisme amagat
a baix a l'hort ha tombat
el rusc, fent revolució
de les irades abelles
que bronzint tal com paelles
cerquen on clavà el fibló.

VII
Quan el lladre es retirava
en mig d'elles es trobava
i el piquen de tal manera
que corre desatentat
cap a fugir pel forat
que hi ha a la paret mitgera

VIII
Però talment s'és inflat
que no passa pel forat
i presoner queda allà
mentre les bèsties furioses.
el van picant perfidioses
i auxili ha de demanà.

IX
Per fi surt don Telesfor
amb el casc d'apicultor
i tot lligant-lo li ha dit:
«L'abella és negoci gran
Ja ho veu, amb elles tractant,
hom s'hi engeixa tot seguit.»

UN RETALLET DE CADA COSA.

— Li quedaré a deure les roses fins a demà.
— Prengui també un ramet de «no m'oblidis», doncs.

(De The Passing Show)

HUMOR D'ALTRE TEMPS

Sota aquesta llosa freda
reposa el gandul Baseda...
Reposa? quin disbarat!
Com si mai s'hagués cansat!
C. d'A.

Jau aquí. La causa n'és
un *desafio*. — El matà
son rival? — No, l'esmorzà
que van anà a fer després.

Al carrer, l'altre dimarts
em deia en Cots, satisfet:
— De la comèdia que he fet
n'he *tirat mil exemplars*. —
I contestant al tal Cots,
li vaig dir, amb sorna, jo:
— Doncs, hauries fet millor
si els haguessis tirat tots.

J. T.

Un dia a l'alta muntanya
anant a caçar conills
vaig entrà en una cabanya

que hi havia un vell amb dos fills.
Uns ais el vells exhalava
que a mi em partien el cor,
puix el pobre batallava
amb les ànsies de la mort.
— Per què aquí no hi ha cap metge?
Per què no el van a buscà?
— Perquè tots els que ells visita
els enterren l'endemà.

J. ALSINA

FAULES D'ISOP

La tramuntana i el sol

Bóreas (la tramuntana) i el Sol discutien sobre llurs forces. Els semblà bé atribuir la victòria a aquell dels dos que despullaria un viatger de ses vestidures. Bóreas comença: bufant amb violència. L'home s'embolica millor amb els vestits i ell envestí amb més força. L'home, molestat encara més pel fred, pengué un vestit de més, fins que, derrotat Bóreas, l'entregà al sol. I aquest primer lluí moderadament, i, després com l'home s'hagué tret el

vestit suplementari, el sol llença raigs més ardents fins que l'home, no podent resistir més calor, llença la roba i anà a banyar-se en un riu proper.

La fable mostra que sovint és més eficaç la persuasió que la força.

VIDA SENSE CAP

A l'Acadèmia de Ciències de París s'ha donat compte de les curioses experiències fetes amb papallones a les qual s'havia tallat el cap per un sistema especial que impedia la pèrdua de sang.

Es decapitaren vuitanta quatre papallones i altres tantes es deixaren senceres. Doncs bé, totes les decapitades, sense excepció, visqueren més hores que les altres.

Naturalment que es tracta de papallones que, com les de seda i altres, s'alimenten només durant la seva vida de cuc i no mengen res quan són papallones. Com que en aquest estat, es mantenen de les reserves d'aliment que duen acumulades en el seu cos es comprèn que, sense cap, la seva vida és menys activa i, per tant, gasten menys quantitat d'aquestes reserves, ço que els permet viure més que les senceres.

Recentment, a Amèrica, un cec fou remès per ferrocarril amb una etiqueta a l'esquena, com si fos un equipatge.

Víctima de l'atropell: — Aigua! Aigua!

Pau Vinaixa: — Pobret! Desvarieja!

— Una gràcia de caritat que tinc la dona malalta!

— Un altre dia, germà.

— Home, un altre dia ja estarà bona!

Doctor: — Quan he acabat les visites, no sé què fer per matar el temps.

Pacient: — Provi amb una recepta.

— Mosso! M'heu mullat tot amb vermut.

— No pot ésser. Es vermut sec.

Les cadenes d'or lliguen més que les d'acer.

Gran concurs d'ombres xinesques

N.º 590 — Manuel Valls

N.º 591 — Francesc Rovira

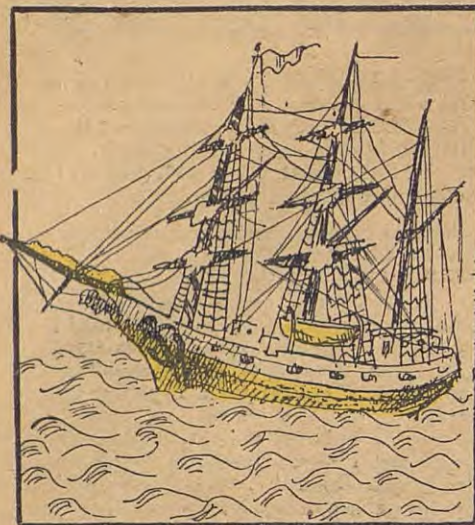
N.º 592 — Jorep Tort

N.º 593 — Ignasi Gomà

Redacció. Administració: Cardenal Casañas, 1
Impremta: Carrer de Muntaner, 24, interior

AVENTURES DEL CAPITA PAU SABATA

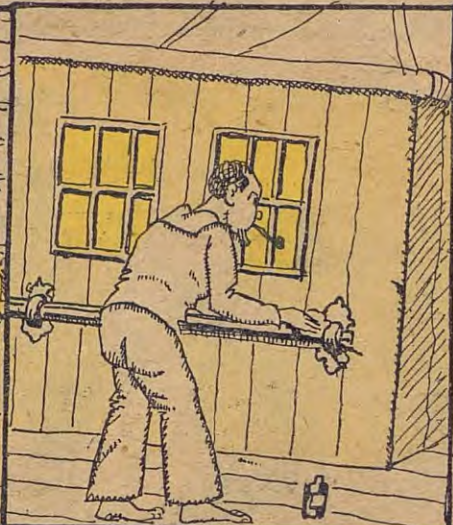
Sa nàutica educació
aquí va en breu relació.

A la fragata «Simbad»
de grumet l'han col·locat.

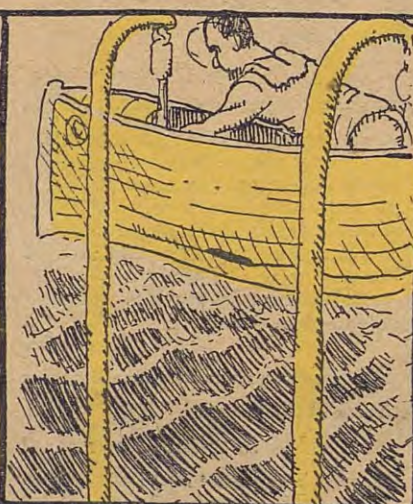
Allà apren tots els secrets
de l'art de fregar parquets.

I augmenta sa erudició
amb l'art de fregar llautó.

Està cansat en Sabata
de tant fregar la fragata.

I quan ningú no ho remarca
s'ajaja dins una barca.

Volen fugir del vaixell
el Xato, el Xic i el Gatvell.

Amb mapes, teca i de tot
fugen despenjant el bot.

— Matem-lo, ens pot descobri!
— No, és l'únic que sap llegir.

Posant-li el mapa a la mà
l'han nomenat capità.